

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Jan. 1872, kl. 5 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående beviljande af statsbidrag till genomförande af ny tomtreglering i Strengnäs efter den staden under April månad 1871 öfvergångna brand; Gifven Stockholms Slott den 15 December 1871.

Efter den uti staden Strengnäs den 17 sistlidne April timade betydliga eldsvåda uppdrogo nämnda stads innevånare å allmän rådstuga den 11 Maj samma år åt utsedde komiterade att uppgöra förslag till ny planläggning för staden jemte reglering af torg, gator och tomter.

Sedan afgifvet förslag blifvit med några förändringar och tillägg godkändt samt Kommissionslandtmätaren A. G. Flodin öfver den sålunda af stadens innevånare antagna regleringen upprättat plankarta, hvilken befunnits vara med de å allmänna rådstugan fattade besluten öfverensstämmande, öfverlemnade stadens magistrat, jemlikt föreskriften i nådiga cirkuläret den 1 Oktober 1828, allmänna rådstugans protokoll i ärendet jemte nämnda plankarta till Kongl. Maj:ts pröfning, med anhållan om fastställelse af den beslutade planläggningen och regleringen, som, med afseende å de talrika och rymliga gatorna, syntes magistraten innefatta all möjlig trygghet mot eldfara; hvarjemte magistraten begärde att staden måtte berättigas att, i fall godvillig öfverenskommelse med egarne ej kunde träffas, få, med tillämpning af gällande expropriationslag, tillösa sig hvad af enskild tomt eller jord enligt plankartan blefve erforderligt för utläggning såväl af nya byggnadstomter utom gamla tomtmålet som ock af torg och gator i staden.

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 1 Saml. 1 Afd. 3 Häft.

Sedan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Södermanlands län afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet, blef detsamma den 18 sistlidne Augusti föredraget inför Kongl. Maj:t, som dervid fann godt i nåder fastställa ofvan omförmälda, å företedda kartan utmärkta och beskrifna nya plan till reglering af torg, gator och tomter i nämnda stad, att bringas till verkställighet i den mån, sådant utan förnärmande af enskilds rätt kunde ega rum; och berättigades staden att, derest godvillig öfverenskommelse icke kunde träffas, med tillämpning af gällande expropriationsförfattning, inlösa den jord, som, enligt samma plan, erfordrades för utläggning af ej mindre nya tomter utom gamla tomtmålet, än äfven torg och gator såväl i den afbrända som i öfriga delar af staden.

Härefter har magistraten uti en till Kongl. Maj:t ställd, af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i ofvannämnda län med skrifvelse den 18 sistlidne Oktober insänd och till bifall förordad underdånig ansökning, å stadens innevänares vägnar, gjort framställning om statsbidrag till betäckande af kostnaderna för stadens reglering i öfverensstämmelse med den i nåder fastställda planen, hvilka kostnader, enligt uppgjort och i underdånighet bifogadt förslag, skulle utgöra:

för inlösen af tomter i gamla staden till utvidgning och omläggning af gator och öppna platser	16,381: 72.
för inlösen af tomter, som till följd af gators omläggning ej kunna bebyggas	4,912: 70.
för utjemnande af nyutlagda Klostergatan samt verkställande af nödiga sänkningar och fyllningar å angränsande tomter	15,224: —
för ny planering och stensättning å åtskilliga gator och öppna platser i den afbrända stadsdelen	14,000: —
för stensättning och fyllning å strandvägen vid de afbrända tomterna	3,000: —
	<hr/>
eller tillsammans R:dr	53,518: 42.

Med upplysning att vid ifrågavarande brand åbyggnaderna å 71 tomter blifvit lagda i aska och ellofva andra gårdar mer eller mindre skadats, har magistraten uti berörda ansökning hufvudsakligen anført:

att, enär uti ofvannämnda kostnadsförslag de tomter och tomtdelar, som borde lösas, upptagits endast till taxeringsvärdet samt tillökning i lösningssumman ej beräknats för de å tomterna kvarstående källrar, hvilka vid gatornas utvidgning måste raseras, det beräknade kostnadsbeloppet antagligen komme att ej obetydligt ökas;

att staden dessutom måste vidkännas särskild kostnad för uppförande af ett mera rymligt och tidsenligt rådhus än det uppbrunna och andra ej obetydliga utgifter, såsom för inköp af materiel i stället för sådan, som vid branden gått förlorad, landtmätarearfvode, aflöning till expropriationsnämnd, hyresersättning till stadens tjänstemän, som mistat boställsrum, samt ökad fattigvårdsbidrag;

att sistnämnda utgifter, till hvilka medel måste genom uttaxering beredas, utgjorde en så stor tillökning i kommunalskatterna, som stadens skattskyldige innevånare kunde bära, helst kommunalskatterna redan uppgingo till nära fyra gånger högre belopp än bevillningen;

att dessa skatter omöjligen kunde ytterligare förökas derhän, att de ens i någon mån försloge till betäckande af ifrågavarande kostnader, likasom utvägen att genom lån hos enskilde eller menigheter anskaffa erforderliga beloppet icke kunde med hopp om framgång anlitas af ett samhälle med så ringa näringslif, som Strengnäs;

samt att således för staden, om den skulle resa sig från ödeläggelsen, icke återstode annan utväg, än att hos Kongl. Maj:t anhålla om anslag och lån af allmänna medel, till hvilken anhållan staden desto heldre förväntade bifall, som ifrågavarande kostnader, för hvilka staden ej kunnat genom försäkring skyddas, härledde sig från föreskrifter i gällande lag, och staden genom dessa föreskrifter betagits möjligheten att ordna återuppbyggandet på sätt, som bäst öfverensstämde med stadens ringa tillgångar.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, har magistraten å stadens innevånares vägnar i underdånighet anhållit, att Kongl. Maj:t måtte till bestridande af ofta berörda kostnader bereda staden:

anslag utan återbetalningsskyldighet till belopp af . . 20,000 Rdr;
samt *lån* på de billiga vilkor, som af stadens ömmande

belägenhet kunde betingas, till belopp af . . . . . 30,000 R:dr;
och har magistraten, enär skyndsam hjälp vore af nöden, ifrågasatt, att det begärda understödet måtte beviljas utan afvaktande af Riksdagens beslut i ämnet.

På grund häraf och enär, med hänsyn till ej mindre stadens ringa folkmängd och rörelse än äfven de stora förluster, som i följd af branden drabbat samhället, stadens innevånare synas icke kunna utan understöd bestrida de kostnader, verkställandet af tomtregleringen samt de i sammanhang dermed erforderliga arbeten medföra, vill Kongl. Maj:t härigenom föreslå Riksdagen, att åt staden Strengnäs bevilja och till utgående redan under nästkommande år 1872 å Riksgälds-kontoret anvisa *dels*, till gäldande af ersättning för den jord, som i följd af tomt-

regleringen måste af staden lösas, ett anslag utan återbetalningsskyldighet till belopp af 20,000 Riksdaler, *dels ock*, till gäldande af de med tomtregleringens genomförande förenade kostnader för utjemnande af nyutlagda Klostergatan, verkställande af nödiga sänkningar och fyllningar å angränsande tomter, planering och stensättning, en försträckning till belopp af 30,000 Riksdaler, i afseende å hvilket sednare belopp torde, i nära öfverensstämmelse med hvad vid liknande fall förut egt rum, böra stadgas följande vilkor:

1:o. Å försträckningssumman skola stadens röstberättigade innevånare genom dertill utsedde ombud afgifva sin till Riksgälds-kontoret eller Ordres ställda skuldförbindelse, innefattande de af Riksdagen för försträckningens användande och återbetalning stadgade vilkor;

2:o. Hvad utaf försträckningen icke blifvit hos Riksgälds-kontoret uttaget före slutet af år 1872 får derefter icke utbekommas;

3:o. Det i Riksgälds-kontoret lyftade försträckningsbeloppet får utan ränta och kapitalafbetalning innehafvas till 1875 års slut, hvarefter och intilldess försträckningen blifvit till fullo godtgjord, sex procent å dess ursprungliga belopp böra till Riksgälds-kontoret årligen återbetalas, deraf ränta efter fyra för 100 å oguldet kapitalbelopp först beräknas och afgår samt öfverskottet utgör afbetalning derå;

4:o. Inbetalning af den uti nästföregående punkt omförmälda annuitet bör vid hvarje års slut verkställas, vid påföljd för underlåtenhet deraf, att å annuiteten beräknas laga ränta från förfallodagen; dock må, derest annuiteten före den 16 Januari näst derpå följande år till Riksgälds-kontoret inkommer, samma betalning anses vara inom behörig tid verkställd; hvadan i sådant fall den sedan nyssnämnda månads början å annuiteten upplupna ränta eftergifves.

De ärendet tillhörande handlingar skola tillhandahållas det Riksdagens Utskott, som kommer att behandla frågan.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

CARL.

Axel Bergström.

Utdrag af Protokollet öfver Civil-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 15 December 1871.

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens, Herr Statsministern för Utrikes ärendena, Grefve
von *Platen*,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer*,
Weidenhielm.

Departements-chefen, Statsrådet *Bergström* uppläste härefter till justering.

a)

b) ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande förut fattade beslut, uppsatt underdånigt förslag till nådig Proposition till Riksdagen, angående beviljande af statsbidrag till genomförande af ny tomtreglering i Strengnäs efter den staden under April månad 1871 öfvergångna brand;

Och blefvo dessa förslag, enligt Stats-Rådets tillstyrkande, i nåder gillade af Hans Maj:t Konungen, som befallde att, i enlighet dermed, nådiga Propositioner, så lydande som bilagorna till detta Protokoll visa, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
W. Th. Strokirk.